

الدروس المهمة لعامة الأمة

سماحة الشيخ عبد الله بن عبد العزيز بن باز رحمه الله

قام بترجمته إلى لغة الزولو

الشيخ عادل جعفر مولتشيو

IZIFUNDO EZIMQOKA KUSIZWE SONKE

ILOTSHWE YINZULULWAZI U:

ABDULAZIZI bin ABDULA bin BAZI

YAHUNYUSHWA NGESIZULU NGU:

ADIL MLOTSHWA

طبع على نفقة وصية خولة دخيل الجسار رحمها الله (دولة الكويت) بإشراف اتحاد علماء إفريقيا
IXHASWE NGUWASIYA KGAWLA DAGKILI AL-JASARI – (U ALLAH ABE
NOMUSA KUYE) – WASEKUWAYITI NGAPHANSI KWESO LESIGUNGU
SEZINZULULWAZI ZASE AFRIKA

2016/1437

ISANDULELO

Udumo ngoluka Allah, iNkosi yendalo yonke; futhi isiphetho esalabo abamthobelayo. Izilokotho zika Allah nokuthula makube esigqileni saKhe neSithunywa, uMembulelwa wethu *uMuhamadi*; nasemndenini wakhe nabalandeli bakhe bonke.

Ukuhlabela phambili:

Lawa ngamagama amafuphi achaza lokho okumele abantu bakwazi mayelana nenkolo ye-*Isilamu*. Ngiwaqambe ngokuthi: “Izifundo ezimqoka kusizwe sonke”.

Ngcela u Allah ukuba azuzise ngawo *amaMusilimu*, nokuthi awamukele kimi, impela Yena Ungophanayo Ophayo.

Abdul Azizi ka Abdula ka Bazi

ISIFUNDO 1 – SURA FATIHA NAMASURA AMAFISHANE

[Fundisa] *iSura Fatiha namaSura* amafishane akhonakalayo, kusukela *kuSura Zalzal*a [Ukuzamazama] kuze kufike *kuSura Nasi* [Isintu], ngokubabizela nokuqikela ukufunda ngendlela okuyiyona nokuyifaka ekhanda, uchaze lokho okumele kuqondwe kahle.

ISIFUNDO 2 – IZINSIKA ZE-ISILAMU

Izinsika ze-*Isilamu* zinhlanu. Eyoqala yazo nekuyiyona enkulu kunazo zonke:

Ukufakaza ukuthi, ***akukho ofanelwe ukukhonzwa ngaphandle kuka Allah, nokufakaza ukuthi uMuhamadi uyiSithunywa sika Allah***. Kumele kucaciswe ukuthi kuchaza ukuthini [lokhu kufakaza] kanye nemibandela yokuthi, ***‘akukho okufanelwe kukhonzwe ngaphandle kuka Allah’***. Ukuthi: ***“Akukho okufanele kukhonzwe”***, kuchaza ukuthicha yonke into ekhonzwayo ngaphandle kuka Allah; bese ukuthi: ***“ngaphandle kuka Allah”***, kugcizelela ukuthi ngu Allah kuphela okumele akhonzwe engabhangqwe nalutho.

Imibandela yokuthi: ***‘Akukho okufanele kukhonzwe ngaphandle kuka Allah’***, yilena; **Ulwazi** olususa ukungazi | **neSiqiniseko** esisusa ukungabaza | **noBumsulwa** obususa ukubhangqa **neQiniso** elisusa amanga | **noThando** olususa inzondo | **noKuzinikela** okususa ukudikila | **noKwamukela** okususa ukunqaba | **noKungakholelwa** kukho konke okukhonzwayo ngaphandle kuka Allah. Ifingqwe kunansi inkondlo:

Ulwazi, isiqiniseko nobumsulwa kanye neqiniso lakho

Uthando nokuzinikela nokwamukela

Kwengezwe ngokwesishagalombili;

Ukungakholelwa kwakho kukho konke

Lokhu osekukhonzwa ngaphandle kwalowo okumele akhonzwe

Ukufakaza ukuthi: ***‘uMuhamadi uyiSithunywa sika Allah’***, ingqikithi yakho: **ukumkholwa** kulokho akushoyo | **nokumlalela** kulokho akuyalelayo | **nokugwema** lokho akunqabele naxwayise ngakho | **nokukhonza u Allah ngendlela** kuphela equnywe ngu Allah neSithunywa saKhe (ﷺ).

Emva kwalokho usungaqhubeka nokuchazela umfundi izinsika ezisele kulezi eziyisihlanu; **okuyiSwala neZakati neSwawumi** [ukuzila *ngeRamadani*] nokuthatha uhambo **lweHaji** oluya eNdlini ka Allah ehloniphekile [**eMakha**], kulowo onamandla okukwenza lokho.

ISIFUNDO 3 – IZINSIKA ZE-IMANI [UKHOLO]

Izinsika ze-*Imani* ziyisithupha: ukukholelwa ku Allah | nezingelosi zaKhe | neziNcwadi zaKhe | neZithunywa zaKhe | nasoSukwini loGcina | uphinde ukholelwe naku**Kadari** [iSinqumo] | ehle nemi ivela ku Allah Ophakeme.

ISIFUNDO 4 – IZIGABA ZETAWUHIDI^[1] NESHIRIKI^[2]

Izigaba zeTawuhidi; zintathu: *Tawuhidi Rububiya* [ubunye buka Allah ezenzweni zaKhe], | *neTawuhidi Uluhiya* [ubunye buka Allah ekumkhonzeni] kanye *neTawuhidi Asima waSwifati* [ubunye buka Allah emaGameni aKhe nakuZiphawulo zaKhe].

iTawuhidi Rububiya:

Ukukholelwa ukuthi u Allah unguMdali wezinto zonke noMlawuli wezinto zonke futhi akanamhlanganyeli noma umlingani.

iTawuhidi Uluhiya:

Ukukholelwa ukuthi u Allah nguYena kuphela okufanele akhonzwe ngaphandle kokubhangqwa nomlingani kulokho. Yikona lokhu okuqondiwe ngokuthi *'akukho okufanelwe ukukhonzwa ngaphandle kuka Allah'*. Phela kuchaza ukuthi akukho okukhonzwa ngokweqiniso ngaphandle kuka Allah. Yingakho-ke zonke izinhlobo zokukhonza *njengeSwala* nokuzila nokunye, kumele kubhekiswe ku Allah kuphela futhi akuvumelekile ukubhekisa okunye kwalokho komunye ngaphandle kuka Allah.

iTawuhidi Asma waSwifati:

Ukukholelwa kuwo wonke amaGama ka Allah neZiphawulo zaKhe okubalulwe kuKurani nakumaHadithi aqinisekisiwe. Nokuzamukela ngo Allah ngendlela efanele Yena, ngaphandle kokukuhlanekezela noma ukuziphika noma ukufuna ubunjalo noma ukuzifanisa; ngokulandela Izwi lika Allah lapho ethi:

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ (١) اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ (٢) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ (٣) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝ (٤) ﴾

Ithi: "U Allah Munye vo". U Allah Ozimele. Akazali futhi akazalwanga. Futhi akekho noyedwa ongafaniswa Naye. [Kurani,

112:1-4]

Nalapho futhi ethi khona:

﴿ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۖ ﴾

"Akukho lutho olufana naye futhi Ungozwayo Obonayo".

[Kurani, 42:11]

Kanti-ke ezinye izazi ziyihlukanise izigaba ezimbili [iTawuhidi], ngokuthi bafake iTawuhidi Asma waSwifati ngaphansi kweTawuhidi Rububiya; kube kungenankinga futhi kulokho. Phela okuhlosiwe kucacile kuzo zombili lezindlela zokuhlukanisa izigaba.

Izigaba zeShiriki zona zintathu:

iShiriki Enkulu, *neShiriki* Encane kanye *neShiriki* Ecashile.

iShiriki Enkulu:

Izibhubhisa zonke izenzo [ezinhle] futhi ibangela lowo ofele kuyo ukuba abhadle unaphakade eMlilweni; njengoba u Allah esho:

﴿ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾

"Ukuba babhanqa u Allah, yayiyoshabalala imisebenzi [emihle]

yabo". [Kurani 6:88]

﴿ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ ۚ ﴾

[1] Ubunye buka Allah

[2] Ukubhangqa u Allah nezikhonzwa

أُولَئِكَ حَظَّتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿

“Labo ababhanqayo akumele banakekele amaMasijidi ka Allah besavuma ukuthi abakholwa. Yibo kanye labo izenzo zabo ziyoshabalala futhi bayohlala unaphakade eMlilweni” [Kurani 9:17]

Futhi lowo ofela kuyo [iShiriki Enkulu] akasoze athethelelwa kulapho neJana unqatshelwe yona, njengoba u Allah esho:

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ﴾

“Ngempela u Allah akakuthetheleli ukuba abhanqwe notho, kepha ngale kwalokho uthethelela noma yini kulowo amthandayo” [Kurani 4:48]

﴿ إِنَّهُ، مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴾

“impela lowo obhanqa u Allah, iJana uyingqatshelwe ngu Allah futhi uyophelela eMlilweni, kanti labo abaphambukile akekho oyobahlenga” [Kurani 5:72]

Izinhlobo zaleShiriki zifaka phakathi; ukubhekisa umkhuleko kwabafileyo noma izithixo, nokucela usizo kubo nokubenzela izibopho nokubenzela imihlatshelo, njalolnjalo.

iShiriki Encane:

Yilokho okubalulwe eNcwadini [iKurani] nakwiSuna [izimfundiso zeSithunywa (ﷺ)], kepha ayifani neShiriki Enkulu; njengokubukisa, noma ukufunga ngomunye^[1] ngaphandle kuka Allah noma ukuthi ‘uma u Allah ethanda nozibanibani ethanda’, njalolnjalo. Njengoba iSithunywa (ﷺ) sathi:

□ أخوف ما أخاف عليكم الشرك الأصغر، فسئل عنه، فقال: الرياء

“Lokhu okuyikona enginesabela kona kakhulu, iShiriki encane”· Bambuza ngayo, wathi: “ukubukisa” [umbiko ovela kuMahmudi ka Lubayidi Aniswari (ﷺ) ngomthombo othembekile, waqoshwa ngu Ahmadi noTabarani no Bayihaki; kanjalo noTabarani ngombiko ovela kuMahmudi ka Lubayidi awuthole kuRaji kaKgadiji awuthole kuSithunywa (ﷺ)]

من حلف بشيء دون الله فقد أشرك

“Lowo ofunga ngomunye ngaphandle kuka Allah usuke wenze izenzo seShiriki”· [kuqoshwe ngu Ahmadi ngombiko ovela ku Umari ka Kgatwabi (ﷺ) ngomthombo oqinisekisiwe]

□ من حلف بغير الله فقد كفر أو أشرك

“Lowo ofunga ngomunye ngaphandle kuka Allah usuke wenze izenzo sokungakholwa noma seShiriki”· [umbiko ka ibin Umari (ﷺ) oqoshwe ngu Abu Dawudi no Tirmidi ngomthombo oqinisekisiwe]

□ لا تقولوا: ما شاء الله وشاء فلان، ولكن قولوا: ما شاء الله ثم شاء فلان

“Ningathi: Uma u Allah ethanda nosibanibani ethanda; kepha nithi: uma u Allah ethanda emva kwalokho uma usibanibani ethanda”· [umbiko ka Hidayifa ka Yamani (ﷺ) oqoshwe ngu Abu Dawudi ngomthombo oqinisekisiwe]

Lenhlobo yeShiriki ayimenzi umuntu imbuka noma ibange ukuba umuntu abhadle eMlilweni unaphakade. Kepha ithunaza ukuphelela kweTawuhidi edingakalayo.

iShiriki Ecashile: eyisigaba sesithathu;

Ubufakazi bayo butholakala emazwini eSithunywa (ﷺ) mhla sithi:

ألا أخبركم بما هو أخوف ما أخاف عليكم عندي من المسيح الدجال؟ قالوا: بلى يا رسول الله! قال: الشرك الخفي، يقوم الرجل فيصلي فيزين صلاته لما يرى من نظر الرجل إليه

[1] Njengokuthi: ‘dadewethu kababa’, ‘ngimfunge ubaba’, ‘ngiyihulule imfibinga’, njalolnjalo.

*“Ake nginasize ngalokho impela mina enginesabela kona ukudlula uMasihi wamanga”·
Bathi: “Impela Sithunywa sika Allah!” Sathi: “iShiriki ecashile; lapho indoda isukuma
iyokwenza iSwala bese iyenzisisa kahle ngenxa yokuthi isibone umuntu eyibuka”· [umbiko*

ka Abu Saidi Kgudari (ؓ), oqoshwe ngu Ahmadi kwiMusinadi yakhe,]

Futhi akukho nkinga ukuhlukanisa *iShiriki* izigaba ezimbili kuphela; enkulu nencane, ngoba *iShiriki* ecashile ingena kuzo zombili.

ku*Shiriki* Enkulu; njenge*Shiriki* yabo*Munafiki* [abazenzisi], bheka ngoba bona bafihla izinkolelo zabo ezibhedayo, baveze ukuthi bangama*Musilimu* bebukisa futhi besabela izimpilo zabo.

ku*Shiriki* Encane; njengokubukisa lokhu okubalulwe ngaphezulu kwi*Hadithi kaMahmudi* ka *Lubayidi Aniswari* engaphezulu kanjalo neka *Abu Saidi* engaphezulu. U Allah nguYena ophana amandla.

ISIFUNDO 5 – i-IHISANI

Insika noma ingqikithi ye *Ihisan*i; ukukhonza u Allah kube ngathi umbona maphutha. Uma engakhoni ukumbona mathupha, impela Yena uyakubona.

ISIFUNDO 6 – IMIBANDELA YE SWALA

Imibandela ye*Swala* iyisishagalolunye: Ukuba yi*Musilimu* | Ukuphila ngokomqondo | Ukukhula ngokomqondo | Ukuba sesimeni senhlanzeko | Ukungabi nokungcola [endaweni ye*Swala* nase mzibeni] | Ukumbozeka kwengasese | Ukungena kwesikhathi [se*Swala*] | Ukubheka *iKibhila* [ibombo le*Kaba eMakha*] | Inhloso.

ISIFUNDO 7 – IZINSIKA ZE SWALA

Izinsika ze*Swala* ziyishumi nane: Ukuma kokhonayo | *iTakibiri* yokuqala | Ukufunda *iSura Fatiha* | *iRuku* [ukukhothama ubambe amadolo] | Ukuma qingqo uma ubuya ku*Ruku* | *iSujudi* ngezitho eziyisikhombisa [ukuwa phansi ngebunzi, izandla zombili, izinyawo zombili, amadolo] | Ukuphakama kuyo | Ukuhlala phakathi kwama*Sujudi* amabili | Ukungajahi ekwenzeni zonke izenzo | Ukulandelanisa izinsika | *iTashahudi* yokugcina | Ukuyihlalela | Ukundlulisa izilokotho kuSithunywa (ؓ) | *AmaTasilimu* amabili.

ISIFUNDO 8 – OKUMQOKA KUSWALA

Okumqoka ku*Swala* kuyishagalombili: Wonke ama*Takibiri* ngaphandle kweyokuqala. | Ukuthi [سمع الله من حمد] – ‘u Allah uyamuzwa lowo omdumisayo’, kushiwo oyi *Imamu* no *Munfarid* (owenza *iSwala* eyedwa). | Ukuthi [ربنا ولك الحمد] – ‘*Nkosi yethu, udumo lungolwaKho*’, kushiwo yibo bonke. | Ukuthi [سبحان ربي العظيم] – ‘*mayingcwelise iNkosi yami Enkulu*’, ku*Ruku*. | Ukuthi [سبحان ربي الأعلى] – ‘*mayingcwelise iNkosi yami Ephakeme*’, ku*Sujudi*. | Ukuthi [رب اغفر لي] – ‘*Nkosi yami ngithethelele*’, phakathi kwama*Sujudi* amabili. | *iTashahudi* yokuqala | Ukuyihlalela.

ISIFUNDO 9 – INCAZELO NGETASHAHUDI

iTashahudi ukuphimisa lamazwi:

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

“Zonke izincomo ngezika Allah kanjalo nemikhuleko nezenzo ezinhle. Ukuthula makube kuwe Sithunywa nomusa ka Allah nezibusiso zaKhe. Ukuthula makube kithi nakuziqqila

zika Allah eziqotho. Ngifakaza ukuthi akukho okufanele kukhonzwe ngaphandle kuka Allah futhi ngiyafakaza ukuthi uMuhamadi uyisigqila saKhe neSithunywa saKhe”.

Bese emva kwalokho uthumele izilokotho nezibusiso kuSithunywa (ﷺ), uthi:
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

“Allah, thumela izilokotho kuMuhamadi naseMndenini kaMuhamadi, njengoba wathumela izilokotho ku Ibhiraumu naseMndenini ka Ibhiraumu, impela Wena Ungodunyiswayo Ohloniphekile. Futhi busisa uMuhamadi nomndeni ka Muhamadi njengoba wabusisa u Ibhiraumu nomndeni ka Ibhiraumu impela Wena Ungodunyiswayo Ohloniphekile”.

Bese kwiTashahhudi yokugcina ecela ukuvikelwa ngu Allah esizezweni *saseJahanamu* nasesethuneni, nasesivivinyweni sempilo nokufa nasesivivinyweni sika *Masihi* wamanga. Bese emva kwalokho enza noma imuphi umkhuleko awuthandayo, ikakhulukazi leyo esezimfudisweni, njengalona:

اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحَسَنِ عِبَادَتِكَ، اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا. وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ. فَاعْفُرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ. وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

“Allah, ngilekelele ekukhumbuleni nasekubongeni nasekukhonzeni kahle. Allah, impela ngiphambuke impambuko enkulu, futhi akekho othethelela izimpambuko ngaphandle kwaKho; ngakhoke ngithethelele ngentethelelo evela kuWe futhi unguhawukele, impela Wena Ungumthetheleli Onesihawu”.

KwiTashahhudi yokuqala, uyasukuma emva *kwaMashahhada* ambili [okufakaza] uye *kuRakati* yesithathu *kwiDuhuri* ne-*Asari neMaghiribi* kanye ne-*Isha*. Uma kwenzeka ethumela izilokotho kuSithunywa (ﷺ), akunankinga, ngoba *amaHadithi* akhuluma ngalokho awavimbi. Emva kwalokho uyobe esesukuma eya kwi *Rakati* yesithathu.

ISIFUNDO 10 – AMASUNA ESWALA

- 1- Umkhuleko wokuvula.
- 2- Ukubeka isandla sokudla ngaphezu kwesokunxele esifubeni lapho umile.
- 3- Ukuphakamisa izandla zombili, iminwe inhlange, ziqondane namalombe noma izindlebe; *kwiTakibiri* yokuqala, ekuyeni *kuRuku* nalapho uphakama kuyo futhi nalapho ubuya *kwiTashahhudi* yokuqala uya *kwiRakati* yesithathu.
- 4- Ukwengeza ngaphezu kweyodwa *iTasibih* eyenziwa *kwiRuku nakuSujudi*.
- 5- Ukwengenza ngaphezu kwehlandla elilodwa ekwenzeni *iDu'a* yokucela intethelelo phakathi kwama *Sujudi* amabili.
- 6- Ukuba ikhanda libe semgqeni mohlane *kuRuku*.
- 7- Ukuqhelisa izingalo zinganamatheli izinhlangothi zombili, nokuqhelisa isisu emathangeni *kuSujudi*.
- 8- Ukuphakamisa izingalo zingathinti phansi *kuSujudi*.
- 9- Ukuhlala phezu konyawo lesokunxele, umise elesokunene *kwiTashahhudi* yokuqala naphakhathi kwama *Sujudi* amabili.
- 10- Ukuhlala *iTawaruki kwiSujudi* yokugcina.
- 11- Ukumisa unyawo lesokunene lapho uhleli.
- 12- Ukudlulisa izilokotho nezibusiso ku *Muhamadi* nomndeni wakhe naku *Ibhiraumu* nomndeni wakhe *kwiTashahhudi* yokuqala.
- 13- Ukwenza *iDu'a kwiTashahhudi* yokugcina.

- 14- Ukufundela *iKurani* phezulu kwi*Swala yeFajari neJuma* nama *Idi* womabili neye-*Isitisika* [yokucela imvula] nakuma*Raka* amabili wokuqala kwi*Maghiribi* ne *Isha*.
- 15- Ukufundela *iKurani* phansi kwi*Duhuri* ne *Asari nakuRakati* lesithathu kwi*Maghiribi* namabili wokugcina kwi *Isha*.
- 16- Ukufunda okuthile ku*Kurani* ngale kwe*Fatiha*. Ngaphandle kokulibaba okunye okuyi*Suna* kwi*Swala* ngale kwalokhu esikubalulile. Njengokwengeza phezu kokuthi [ربنا ولك الحمد] kulowo oyi-*Imamu* noma owenza *iSwala* yedwa noma ongumlandeli, emva kokuphakama ku*Ruku*, impela kuyi*Suna*. Okunye futhi, ukubeka izandla emadolweni iminwe ivulekile kwi*Ruku*.

ISIFUNDO 11 – OKUPHULA ISWALA

Okuphula *iSwala* kuyisishagalombili;

- 1- Ukukhuluma ngamabomu nakuba usukhumbulile futhi wazi kahle. Kepha lowo okhohliwe nongazi, *iSwala* yakhe ayiphuki ngalokho.
- 2- Ukuhleka.
- 3- Ukudla.
- 4- Ukuphuza.
- 5- Ukuvela obala kwengasese.
- 6- Ukuphambuka kakhulu kwibombo *leKibhila*.
- 7- Ukunyakaza kakhulu okungenasidingo kulandelana kwi*Swala*.
- 8- Ukuphela kwesimo senhlanzeko.

ISIFUNDO 12 – IMIBANDELA YEWUDU

Imibandela ye*Wudu* iyishumi: Ukuba yi*Musilimu*. | Ukuphila ngokomqondo. | Ukukhula ngokomqondo. | Inhloso nokuba nayo aze aqede ukuzihlanza; ukuyiphula kuphoqelela ukuba *iWudu* iphindwe. | *Isitinja*^[1] noma *Isitijimari*^[2] ngaphambi kokuyenza. | Ukuhlanzeka kwamanzi nokuvumeleka kwawo. | Ukususa lokho okungavimbela amanzi ekufikeni esikhumbeni. | Ukungena kwesikhathi se*Swala* kulowo onenkinga yokuphuka kwe*Wudu* okungaphezi.

ISIFUNDO 13 – OKUPHOQELEKILE KWIWUDU

Okuphoqelekile kwi*Wudu* kuyisithupha: Ukugeza ubuso, okufaka phakathi ukuhahaza umlomo nokugeza amakhala. | Ukugeza izingalo, kufaka nezindolwane. | Ukwesula lonke ikhanda, kufaka nezindlebe. | Ukugeza izinyawo, kufaka namaqakala. | Ukuhambisa ngokohlelo. | Ukulandelanisa.

Futhi kuyakhuthazwa ukugeza ubuso nezingalo nezinyawo kathathu, kanjalo nokuhahaza nokugeza amakhala. Okuyikona okuphoqelekile kulokho, ukukwenza kanye vo. Kepha ukusula ikhanda, kona akukhuthaziwe ukukwenza kokuvile kuhlandla elilodwa, njengoba ama*Haditi* aqinisekisiwe ekhombisa.

ISIFUNDO 14 – OKUPHULA IWUDU

Okuphula *iWudu* kuyisithupha;

Okuphuma ezithweni zangasese. | Nokungcola okungahlanzekile okuphuma emzimbeni. | Ukuma kokusebenza kwenqondo, ngenxa yobuthongo noma okunye. | Ukuthinta isitho sangasese ngaphandle kwesithiyo, kungaba umphambili noma umumva. | Ukudla inyama yekameli. | Ukuba yimbuka ushiye i-*Isilamu*, u Allah asihlengi kanye nama*Musilimu* kulokho.

IPHUZU ELIMQOKA:

[1] Ukuzihlanza ngamanzi emva kokuzikhulula.

[2] Ukuzihlanza ngamagabade emva kokuzikhulula.

Ukugeza umufi: okuyikona okuqinisekisiwe ukuthi akuyiphuli *iWudu*. Okuwumbono weningi lezazi ngenxa yokungabi bikho kobufakazi obukhomba lokho. Kepha uma isandla salowo ogezayo sithinta – ngaphandle kwesithiyo – isitho sangasese somufi, kumele ayenze kabusha *iWudu*. Okumele akuqikelele ukuthi angathinti isitho somufi sangasese ngaphandle kwesithiyo.

Kanjalo ukuthinta owesimame ngesandla, akuyiphuli nhlobo *iWudu*, noma kungaba ukuthi umthinte emkhanuka noma engamkhanuki kuyefana, okuyiwona mbono oqavile wezazi. Inqobo nje uma kungekho okuphumile. Ngoba iSithunywa (ﷺ) sasibaqabula abanye bamakhosikaze aso bese senza *iSwala* singazange siyenze *iWudu*.

Mayelana nama *Aya kuSura Nisa* no *Ma-ida* lapho u Allah ethi:

“...noma uma nithinte abafazi...”

{أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ}

[Kurani 4:43, 5:6]

Okuyikona okuqondiwe, ucansi, ngokombono oqavile wezazi. Okuwumbono ka *ibn Abhasi* (ﷺ) nabanye okhokho nezizukulwane...u Allah nguYena ophana amandla.

ISIFUNDO 15 – UKUBA NESIMILO

Yilelo nalelo Musilimu kumele libe nesimilo okuyisona esibekiwe; njengokuba neqiniso | nokuthembeka nokuzithiba | izinhloni | nokuba nesibindi | nokuphana | nokugcina izethembiso | noziqhelelanisa nalokho u Allah akunqabele | nokuphatha kahle omakhelwane | nokusiza abaswele ngokusemandleni | nokunye nje okuyisimilo okuyalelwe *iKurani neSuna*.

ISIFUNDO 16

UKUBA NENHLONIPHO NOKUZIPHATHA KWE-ISILAMU

Ukuba nenhlonipho ye *Isilamu*; njengokupha *iSalamu* | nokumamatheka | ukudla ngesandla sokudla | *iDu'a* yokudla | neyokuqeda ukudla | *iDu'a* lapho uthimula | nokwenzela othimulayo *iDu'a* uma naye eyenzile | ukuvakashela ogulayo | ukulandela umgcabo, ekwenzeni *iSwala* nasekuthuneni. | Kanjalo nokuhlonipha ngokubekiwe lapho ungena *eMasijidi* noma edlini nalapho uphuma | nasohambeni | nasekuphatheni abazali nezihlobo nomakhelwane | nabantu abadala nabancane | nokuhalalisela othole umntwana | nokubusisela abashadile | nokududuza abavelwe umshophi, njalonjalo. Nokunye-ke ukuziphatha kwe *Isilamu*; njengendlela yokugqoka nokukhumula izimpahla nezicathulo.

ISIFUNDO 17 – ISEXWAYISO NGE SHIRIKI

Ukwexwayisa *ngeShiriki* nezinye izinhlolo zezimpambuko, okubalwa kuzo; eziyisikhombisa ezibhubhisayo: Ukubhangqa u Allah | Ubuthakathi nobulumbi | Ukukhipha umphefumulo ovikelwe ngu Allah ngokungemthetho | Ukubhubhudla umcebo wentandane | Ukudla imali yenzalo | Ukubaleka empini | Ukukhomba ngenjumbane abesimame abakholwayo abaqotho.

Ezinye: Ukungahloniphi abazali | Ukuchitha ubuhlobo nozalo | Ukufakaza ngamanga | Ukufungela amanga | Ukhlukumeza omakhelwane | Ukhlukumeza abantu ngokuchitha igazi nokudla umcebo wabo nokuthunaza izithunzi zabo. Nokunye nje okunqatshelwe ngu Allah neSithunywa saKhe (ﷺ).

ISIFUNDO 18

UKULUNGISELELA UMUFU NOKUMENZELA ISWALA

Nansi imininingwane;

Ukulungiselela umufi:

- 1- Uma sekuqinisekisiwe ukushona kwakhe, uvalwa amehlo aboshwe intshebe.
- 2- Kuphoqelekile ukugeza *iMusilimu* ngaphandle uma liyiqhawe eliwe empini ngoba lona aligezwa futhi alenzelwa *iSwala*, kunalokho ungcwatshwa ngezimpahla zakhe, phela iSithunywa (ﷺ) asizange sibageze abawa empini yase *uHudi* futhi asibenzela *iSwala*.

3- Indlela yokugeza isidumbu somufi:

Ingasese lakhe liyambozwa | bese uyamphakamisa kancane | bese ucindezela isisu kancane kancane ngesineke | bese uthatha indwangu noma isidwedwe umsule ngayo ngasese | bese umenza *iWudu* efana *neyeSwala* | bese umgeza ikhanda netshebe ngamanzi *anesidiri* noma okunye [okunamakha] | bese umgeza uhlangothi lwesokudla nohlangothi lwesokunxele | uphinde futhi umgeze okwesibili nokwesithathu, isandla ulokhu usidlulise njalo esiswini [usipotoza] | uma kukhona okuphumayo, uyakugeza bese ushutheka uvalo noma ngokunye | uma kungavimbeki, sebenzisa inhlabathi eshisayo noma ezinye zezindlela zesimanje zokwelapha njengsinamathiseli njalonjalo. Uzophindwa futhi umenze *iWudu* | uma engahlanzeki ngamahlandla amathathu, kungengezwa kufike kwamahlanu noma ayisikhombisa | bese uyamsula ngendwangu | bese umqhala ngamakha emakhwapheni nasezindaweni ebethinta ngazo *kuSujudi*. Kanti uma umqhala umzimba wonke, yikona okungcono | bese ushinqisela ngamakha izindwangu azosongwa ngazo | Uma amadevu akhe emade noma izinzipho zakhe zizinde kumele kunqunywe | futhi izinwele zakhe aziqhaqhwa | owesimame izinwele zakhe ziboshwa amagoda amathathu bese zilengiselwa ngemuva.

4- Ukusonga umufi:

Okungcono ukuba owesilisa asongwe ngezidwangu ezintathu ezimhlophe afakwa kuzo ezingenahembe noma umqhele. Kepha uma esongwa ngehembe nendwangu yangezansi nenye ngaphezulu akunankinga. | Owesimame yena usongwa ngezidwangu ezinhlanu: eyangaphansi neyokumboza ikhanda neyangezansi nezimbili zangaphezulu. Umfana omncane yena usongwa ngendwangu eyodwa kuya kwezintathu | kuthi intombanyana yona isongwe ngehembe nezimbili ngaphezulu.

Okuyikona okuphoqelekile kubo bonke, ukuba basongwe ngendwangu eyodwa evala umzimba wonke womufi.

Kepha uma umufi ubekade egqoke *i-Ihiramu* [*yeHaji* noma *iUmra*]; ugezwa ngamanzi *anesidiri* bese esongwa ngezidwangu zakhe zombili noma ngokunye, kepha uboso bakhe nekhandla lakhe akumbozwa futhi akaqhalwa ngamakha, ngoba ngoSuku lokwaHlulela uyovuswa ekhuza *iTalibiya* [isiqubulo] njengoba kuqinisekisiwe lokho *kwiHaditi* yeSithunywa (ﷺ). | Uma lowo oku *Ihiramu* ngowesimame, usongwa njengabanye kepha akaqhalwa ngamakha futhi ubuso bakhe abumboza kanjalo nezandla zakhe azivalwa ngamagilavu | kunalokho ubuso bakhe nezandla zakhe kuyovalwa indwangu lena asongwe ngayo, njengoba kuchaziwe ngaphezulu indlela yokusonga owesimame.

- 5- Lowo onegunya kunabo bonke abantu ukumgeza nokuhola *iSwala* nokumfaka ethuneni, yilowo amqokile [esaphila]; bese kuba uyise kube umkhulu bese kuya ngokusondelana kobuhlobo kulabo abayisilisa.

Futhi okunguyena ofanele ukugeza owesifazane, yilowo amqokile [esaphila]; bese kuba unina kube ugo bese kuya ngokusondelana kobuhlobo kulabo abayisimame.

Abashadile, omunye angamgeza omunye, ngoba u *AbuBakari* (ﷺ) wagezwa ngumkakhe, kanjalo no *Ali* (ﷺ) wagezwa ngumkakhe *uFatima*.

6- Indlela yokwenzela umufi *iSwala*:

Ama *Takibiri* amane : Emva kweyokuqala ufunda *iFatih*a; kepha uma wengeza *iSura* emfushane noma *i-Aya* eyodwa noma amabili, kuhle, ngenxa *yeHaditi* eqinisekisiwe ekhuluma ngalokho ebikwe ngu *ibn Abhasi* (ﷺ) | Bese wenza *iTakibiri* yesibili, emva kwayo uthumele izilokotho kuSithunywa (ﷺ) njengaku *Tashahhudi yeSwala* | Bese wenza eyesithathu *iTakibiri*, bese uthi:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَاتِنَا وَمَيِّتِنَا ، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا ، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا ، وَذَكَرْنَا
وَأُنْتَانَا ، اللَّهُمَّ مِنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا
فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ .

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ ، وَاغْفِرْ عَنَّا وَعَافِهِ وَأَكْرِمْ نَزْلَهُ ، وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ ،
وَاعْسِلْهُ بِمَاءٍ وَتَلْجٍ وَبَرْدٍ ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يَنْقَى الثُّوبُ الْأَبْيَضُ مِنْ
الدَّنَسِ ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ
، وَأَعِزَّهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَنُورَ لَهُ فِيهِ .
اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ ، وَلَا تَضِلَّنَا بَعْدَهُ .

*Allah, thethelela labo kithi abasaphila nabashona
nabakhona nabangekho nabancane nabadala nabelilisa
nabesifanzane. Allah lowo omgcina ephila phakathi
kwethu, mphilise nge-Isilamu kuthi lowo omthathayo
umthathe ene-Imani.*

*Allah, mthethelele, umhawukele, umxolele umhenge
umphathe ngesihle, umvulele lapho ezongena khona,
umgeze ngamanzi, nangeqhwa nangesithwathwa. Uphinde
umhlanze ezimpambukweni njengendwangu emhlophe
ehlanzwe ukungcola. Futhi umuphe umuzi ongcono
kunomuzi wakhe, nomndeni ongcono kunomndeni wakhe,
umfaka eJana uphinde umvikele esijeziweni sasethuneni
nasesejeziweni somlilo. Futhi mnwebele ithuna lakhe
umkhanyisele kulo.*

*Allah, ungasihlwathi umvuzo wakhe futhi ungasidukisi
emva kwakhe.*

Bese wenza iTakibiri yesine, wenze iTasilimu eyodwa ngakwesokudla.

Futhi kukhuthaziwe ukuthi uphakamise izandla kuwo wonke amaTakibiri. Uma umufi kungowesimame kuthiwa:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَاتِنَا وَمَيِّتِنَا ، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا ، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا ، وَذَكَرْنَا
وَأُنْتَانَا ، اللَّهُمَّ مِنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا
فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ .

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهَا وَارْحَمْهَا ، وَاغْفِرْ عَنَّا وَعَافِهَا وَأَكْرِمْ نَزْلَهَا ، وَوَسِّعْ مَدْخَلَهَا
، وَاعْسِلْهَا بِمَاءٍ وَتَلْجٍ وَبَرْدٍ ، وَنَقِّهَا مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يَنْقَى الثُّوبُ الْأَبْيَضُ
مِنَ الدَّنَسِ ، وَأَبْدِلْهَا دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهَا ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهَا ، وَأَدْخِلْهَا
الْجَنَّةَ ، وَأَعِزِّهَا مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ ، وَافْسَحْ لَهَا فِي قَبْرِهَا وَنُورَ
لَهَا فِيهِ . اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهَا ، وَلَا تَضِلَّنَا بَعْدَهَا .

Uma bebabili uzothi:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَاتِنَا وَمَيِّتِنَا ، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا ، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا ، وَذَكَرْنَا
وَأُنْتَانَا ، اللَّهُمَّ مِنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا
فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ .

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُمَا وَارْحَمْهُمَا ، وَاغْفِرْ عَنَّهُمَا وَعَافِهِمَا وَأَكْرِمْ نَزْلَهُمَا ، وَوَسِّعْ
مَدْخَلَهُمَا ، وَاعْسِلْهُمَا بِمَاءٍ وَتَلْجٍ وَبَرْدٍ ، وَنَقِّهُمَا مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يَنْقَى
الثُّوبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ ، وَأَبْدِلْهُمَا دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِمَا ، وَأَهْلًا خَيْرًا
مِنْ أَهْلِهِمَا ، وَأَدْخِلْهُمَا الْجَنَّةَ ، وَأَعِزِّهِمَا مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ ،
وَافْسَحْ لَهُمَا فِي قَبْرِهِمَا وَنُورَ لَهُمَا فِيهِ .
اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُمَا ، وَلَا تَضِلَّنَا بَعْدَهُمَا .

Uma bebaningi uzothi:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَاتِنَا وَمَيِّتِنَا ، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا ، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا ، وَذَكَرْنَا

وَأَتَانَا ، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا
فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ .

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ ، وَاغْفِرْ عَنْهُمْ وَعَافِهِمْ وَأَكْرِمْ نُزُلَهُمْ ، وَوَسِّعْ
مُدْخَلَهُمْ ، وَاغْسِلْهُمْ بِمَاءٍ وَثَلْجٍ وَبَرَدٍ ، وَنَقِّهِمْ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يَنْقَى
الثَّوْبَ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ ، وَأَبْدِلْهُمْ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِمْ ، وَأَهْلًا خَيْرًا
مِنْ أَهْلِهِمْ ، وَأَدْخِلْهُمْ الْجَنَّةَ ، وَأَعِزَّهُمْ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ ،
وَافْسَحْ لَهُمْ فِي قُبُورِهِمْ وَنَوِّرْ لَهُمْ فِيهِ .
اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُمْ ، وَلَا تَضِلَّنَا بَعْدَهُمْ .

Kanti uma kuwuswana, esikhundleni *seDu'a* yentethelelo, kuthiwa:

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطًا وَذَخْرًا لَوَالِدَيْهِ، وَشَفِيعًا مُجَابًا، اللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ
مَوَازِينَهُمَا، وَأَعْظِمْ بِهِ أَجُورَهُمَا، وَالْحَقِّقْ بِصَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ، وَاجْعَلْهُ فِي
كِفَالَةِ إِبْرَاهِيمَ، وَفِيهِ بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ الْجَحِيمِ

*Allah, menze isigijimi nomcebo kubazali bakhe
nesikhulumi esiphendulwayo. Allah yenza isindo sabo
sisinde ngaye uphinde wandise imivuzo yabo, futhi
umhlalise kanye nabakholwayo abaqotho uphinde umbeke
ngaphansi kokunakekelwa kuka Ibhiraumu, futhi
umhenge ngomusa waKho esijezisweni somlilo.*

OkuyiSuna ukuba i-*Imamu* ime maqondana nekhandla lendoda noma maqondana nokhalo lowesimame. Futhi indoda kumele kube iyona eba bganeno ne-*Imamu* uma abafi bebaningi; owesimame uba *ngakuKibila*. Uma kukhona nezingane lapho [kubafi], kubekwa kuqala ingane yomfana bese kuba owesimame bese intombazane. Ikhandla lomfana liqondana nelendoda, kuthi ukhalo lowesimame luqondane nekhandla lendoda. Kanjalo, nekhandla lentombazane liqondana nelowesimame, ukhalo lwayo luqondane nekhandla lendoda. Bese kuthi abazokwenza *iSwala* bame ngemuva kwe-*Imamu*, ngaphandle uma kukhona oyedwa ongayitholi indawo emva kwe-*Imamu*, yena uma ngakwesokunene kwe-*Imamu*.

Udumo lonke ngoluka Allah, futhi izilokotho nokuthula makube kuSithunywa saKhe uMuhamadi nomndeni wakhe nabalandeli bakhe.